

Ööliblikate seiremetoodika

Ööliblikaid seiratakse valguspüügi meetodil, kasutades automaatseid valguspüüniseid. Saamaks võimalikult laiapõhjalist ülevaadet Eesti ööliblikatega toimuvast, paigutatakse valguspüünised riigi eri osadesse ning mitmesugustesse biotoopidesse. Igal vaatlusalal asub üks valguspüünis. Valgusallikatena kasutatakse standardseid 160 W segavalguslampe. Püünised töötavad kogu ööliblikate aktiivsuseperioodi jooksul, varakevadest hilissügiseni. Eesti oludes tähendab see seiretegevuse alustamist aprilli algul või märtsi lõpus, lõpetamist aga novembri keskel. Lampide süütamiseks õhtuti ja kustutamiseks hommikuti kasutatakse aegreleed või hämaralüliti. Valguspüünise kogumisnõusse sattunud liblikad surmatakse kohe kloroformi või mõne muu mürgise kemikaali (tetrakloroetaan, etüülatsetaat) aurudega. Valguspüünist tühjendatakse vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui kord nädalas. Standardseks püünise tühjendamise ajaks on pühapäeva hommik. Kogutud materjal säilitatakse kuni määramiseni sügavkülmikus -20°C juures. Aruandluses esitatakse tulemused nädalapikkuste perioodide (ühe nädala pühapäevast järgmise nädala pühapäevani) kokkuvõtetena.

Iga nädalapikkuse perioodi puhul määratakse liigini kõik püünisesse lennanud suurliblikad (*Macrolepidoptera*). Iga perioodi puhul on primaarseks väljundiks ühe nädala jooksul püünisesse sattunud isendite ja liikide arv. Ühenädalaste perioodide tulemuste summeerimise teel saadakse ööliblikate arvukus ja liigirikkus igas seirepunktis kogu aasta lõikes. Neid andmeid kasutatakse leidmaks pikaajalisi trende ööliblikate arvukuses ja liigirikkuses.

Lisaks ülaltoodule peetakse eraldi arvestust bi- ja multivoltiinsete liikide (aastas esineb rohkem kui üks põlvkond) arvu ning osakaalu kohta kõigist tabatud liikidest. Paljudel ööliblikatel ei ole ühe aasta jooksul esinevate põlvkondade arv kindlalt determineeritud, vaid sõltub välistest teguritest, ennekõike väliskeskkonna temperatuurist. Juhul, kui tõepoolest leiab aset kliima soojenemine, peaks bi- ja multivoltiinsete liikide arv ning osakaal kõigist tabatud liikidest näitama tõusutendentsi.